

dolga. Postava o gruntne davku bila je sprejeta po nasvetu vladinemu, z veliko večino, ker je dr. Herbst naenkrat s svojimi nemškimi Pemci drugih dežel nemške liberalce popustil in glasoval s Čehi (gotovo prvokrat v svojem življenju.) Zbal se je svojih volilcev na Češkem, katerih se ni upal na ljubo liberalnim tovaršem z davkom preobložiti. Vsled tega so se ustavovorni liberalci močno razklali in sprli, in „fortšritlerji“, pri katerih sta tudi dr. Schmiderer in dr. Forregger, so se baje v svoji shodnici skoraj topli, vsaj enega so izbačili. Grof Wurmbrand (Borlski grajšček) je zopet kvasil, da bodi nemščina državni jezik, a slovenščina, poljščina in laščina deželni, slovenščina itd. pa samo narečje, katero se naj v ljudskih šolah še trpi, a v srednje šole in v urade pa ne sme. Grof Hohenwart ga je zavnel s tem, da je slovenščina uže pred 100 leti bila v uradih, in dr. Tonkli je protestiral zoper grof Wurmbrandovo blebetanje ter povdarjal nujno potrebo, da minister dr. Pražak sodnijam po Slovenskem naravnost zaukaže slovenski uradovati. No, v odgovoru na interpelacijo slovenskih poslancev je nekaj takšnega namignil g. minister. Ali uže ta betvica je strah nemškimi liberalcem, kakoršni so nekov Weeber in tovarši. Ti so namreč stavili do grofa Taaffeja vprašanje: kaj je minister Pražak zastran slovenskega uradovanja pri sodnijah zankazal in če se s tem ne žali neodvisnost sodnikov? Čudno, Jdnakopravnost Slovencev pa se ne žali, ako n. pr. ljutomerska sodnija le take slovenske vloge sprejema, katerim je od notarja legalizirano nemško tolmačenje pridjano? To je vendar uže preveč narobe sveta! Čehi dobijo uže letos v Pragi na vsenčilišči filozofični in juridični oddelek s českimi predavanji; kedaj dobimo Slovenci v Gradci saj juridično fakulteto s slovenskim predavanjem? Doplačujemo davek uže dolgo nič menje kakor Nemci.

— Vesteneka baje hočejo v Maribor poslati. No, ljubše nam je desetero Seederjev, kakor pa en sam Vestenek, ki je po noči s pijanim žandarjem v Litiji gledal, kako so njegovi prusački prijatelji slovenskim uradnikom okna pobijali. Naj ga deno, kamor ga hočejo, le k Slovincem ne! — Iz Ogorskega bežijo tropama ljudje v Srbijo, Rumunijo in Bolgarijo, da uidejo davkarskim eksekutorjem, oderuhom in Judom. — V Bosni in Hercegovini razpišejo kmalu nabor 20.000 novincev.

Vnanje države. Grozno nesrečo poroča telegraf iz Turškega: silen potres je lepi otok Hij v Ageskem morji skoraj uničil, 4000 ljudij je usmrtenih, samo mesto Hij, broječe 17.000 stanovnikov, ima 1400 mrtvecev, 40.000 ljudij je brez strehe. Evropski diplomati sedaj tiščiijo v Grke, naj se udajo turškim ponudbam zastran nove meje; Grkom se to premalo zdi; državni zbor je razpuščen in v Atenah vse mrgoli vojakov odhajajočih na meje; turški sultan pa je odposlal 4 paše na bojišče. — Ruski nihilisti se grozijo novemu carju, če bi dal morivce svojega očeta vesiti; Moskvo so na 3 krajih

užgali; ogenj je bil kmalu ugasnjen; general Skobeljev je domov pozvan; car sam pa misli na velike premembe v cesarstvu. — Železnemu Bismarku tudi časih kaj spodleti: hotel je uvesti vojaški davek in dačo od kuhanja pive pa državni zbor ni pritrtil pač pa je ga pooblastil, naj evropske vlade, zlasti Švajco, pripravi na to, da ne bodo morivcem vladarjev in pomagačem dajali potuhe in zavetja. Angleška mu je prva voljo storila, ker je dala nemškega socialista Mosta, ki je v svojem listu „Freiheit“ slavil uboj ruskega carja, zapreti in pred sodnika postaviti. Na Irskem je vlada začela ljudem orožje pobirati. Prišlo je do krvavih sokobov s policaji. — Francozi imajo boj v Algjeru, kamor so Tunezi ropat prihruli in obersta Flattersa z vojniki vred ubili. Dva vojaška oddelka francoska hitita na bojišče. Bržčas bodo Francozi vzeli Tunis, kar Italijanom močno v nes kadi. — Papež Leon XIII. prejeli so od nemškega cesarja pismo in tudi ruski car je poslal dva poslanika k papežu. Res čudna so pota božja, krivoverski in razkolniški vladarji gredó pomoči iskat k pravemu nasledniku Kristusovemu! Velikih dogodkov smo se učakali!

Za poduk in kratek čas.

Kako so freimaurerji in Judi ubijali ruskega carja Aleksandra II.

II. Dobro leto so zarotniki delali priprave, da usmrtijo carja Aleksandra II. Vodil jih je nemški Jud Hartmann, a gospodična Perovska je lovila pomagačev. Sklenoli pa so na carja prežati v Petrogradu. Tukaj so kmalu zapazili, kako se car vsako nedeljo redno vozi v kosarno Mihajlovo ogledovat vojakov. No, in te prilike se hočejo poslužiti in priprave tako nasnovati, da car gotovo smrt stori. Najeli so v ulici, ki pelja k Mihajlovej kosarni bišo, kder napravijo prodajalnico za sir in mleko. Tako so storili, da bi nihče ne zapazil, kaj delajo. V tihih nočeh, ko je vse spalo, potegnejo „sofo“ od stene in začnejo v zemljo kopati. Ko je navpična jama dovolj globoka, začnejo poprek kopati in rov delati. V nekaterih tednih je rov dokopan pod celo ulico poprečkom. Sedaj napšejo v rov streliva, dinamita, pirosilina, železja, sekanega svinca, prediva. Vse pa je v dotiki z električno baterijo v sirarnici. Ko je bilo vse dodelano, čakali so, da bi se car mimo peljal. V istem trenutku, ko bi carjeve sani hotele smukniti črez rov, nameravali so dinamit užgati. Ako bi se bilo to zgodilo, tedaj bi vse po celej ulici bilo razdjano, hiše z ljudmi vred. Vendar do tega ni prišlo, ker je bil car uže poprej, a na drug način ubit.

Nek Navrockij najel je v Petrogradu stanovanje, kder je na skrivnem nekov Kibalčič, sin ruskega popa, izdeloval vnetljive bombe. Naredil jih je 30. Vsaka ima 4voglati po 8 centimetrov visoki

in 6 centimetrov široki obod iz plehovine. V njem ste križema položeni 2 stekleni cevki, trdno zamašeni; v eni je žveplena kislina, v drugi pa klorokisli kali. Če se cevki zlomite in žveplena kislina v dotiko pride s klorokislilim kalijem, vne se hipoma ogenj. V to svrhu, da se pa cevki res zlomite, ako bomba ob kaj močno zadene, služili so železni uteži okolo cevk navezani. Ostali prostor v obodu je natlačen poln dinamita, krogelj, sekanega svinca, nadrobijene steklovine. Dne 13. marca zvedo zarotniki, da je car zopet v Mihajlovej kosarni. Zda se pod 12 zločincev na ulico, vsak ima v belem robei po eno bombo. Oblečeni so vsi borno, kakor da bi bili sami priprosti delavci, kateri sneg po ulicah kidajo. Bilo je ob 2. uri in 15. minuti popoldne, ko se car v kritih sanah pripelja do morivcev. Eden ustrelil iz pištole v zrak. Konji pred carjevimi sanmi pestijo in v tem trenutku zažene 19letni Risakov bombo v carja; bomba poči, se raznese in ubije več spremljevalcev carjevih; toda car ni nič zadet. Kočijaž hoče konje napoditi, ker se za carja boji, ta pa tega ne dovoli in stopi s sanij proti zločincu, katerega sta se uže 2 hbrabra kozaka oklenila in ga držita, čeravno se brani z bodalom in revolverjem. Car ga bistro pogleda in kozakom ukaže v ječo odgnati, ranjenim spremljevalcem pa hitro pomagati. Zatem se spusti peš proti zimskemu dvorcu spremljan od policijskega obrista Dvorščekija. Komaj pa stori par korakov, požene drugi zarotnik po imenu Jelnicke ali Stefanov, drugo bombo med carja in Dvorščekija. Bomba razleti. Hipoma se močno zakadi. Ko pa se dim razkadi, vidijo carja in obrista in mnogo kozakov, pa tudi zločinca samega ranjenega na tleh. Dasi močno zadet vzdigne se Dvorščeki in skuša s pomočjo lajtenanta Henrikova pobrati carja in ga djati na sani. Ko ga hočejo vzdignoti, izdihne strašno ranjeni car z roko na čelo kazoč: „mrzlo, mrzlo“. Med tem pribiti veliki knez Mihajl, njegov brat, k carju in ga vpraša: „saša, kako ti je?“ Car odgovori, česar pa ni mogoče razumeti. Oficir Novikov vpraša sedaj velikega kneza, če dovoli carja prenesti v bližnjo hišo, da mu rane obvežejo in kri ustavijo. Car še zaveden, sliši to in zašepeče: „prenesite me v palačo, tam hočem umreti“ in še nekaj je rekel, kar se pa ni razumelo. To so bile njegove zadnje besede. Molče vzdignejo sedaj veliki knez in drugi ranjenega carja in ga prenesejo v zimski dvorec v njegovo pisarno, kder umrje.

Smešničar 14. Lajtnant podučuje neki deževni dan vojake o obnašanju proti višjim. On pravi: Vsak vojak je primoran svojega predpostavljenega pozdraviti, ter mu postavno salutirati. Višjega dolžnost je, se za pozdrav zahvaliti. — Ako tedaj ti Jurek, vpraša lajtnant starega vojaka, mene na ulici srečaš, kaj imaš storiti? Salutirati. Dobro! In kaj sem jaz dolžan? Še 35 krajezarjev za snaženje obleke od lanskega leta, mu odgovori hitro Jurek.

Gorjanec.

Razne stvari.

(Za nesrečne Zagrebčane) daroval je neimenovan iz Kozjega 5 fl.

(30.000 knjig) sporočil je plem. Heintl graškemu „Joanneum-u“.

(Ubila) sta viničarska sina Anton in Lovrenc Klobasa iz Cogotincev v št. lenartskem okraji viničarskega sina Janeza Lupša. Tepla sta ga na poti iz cerkve domov, dokler ni duše spustil.

(Mirodvor prestavljajo v Mariboru) dalje proč od mesta, samo ne vedo prav kam?

(V Ojstrem pri Celji) so šli 3 delavci v premogovo jamo in omedleli zaradi dušljivega plina. Dva so smrti še oteli, tretjemu je prepozno došla pomoč. Delavec Jožef Volker se ni več prebudil.

(Mnogim učiteljem) priznal je deželni šolski svet službenske doklade, a te dobrote takrat niti eden ni deležen postal iz spodnje Štajerske.

(Z Kaniže na Ogerskem) je se gospa Manahberg (židovska babura) preselila v Pariz, ondi dala svoje življenje zavarovati za 170000 frankov. Potem je se dala kot mrtvo proglasiti in v Kaniži pokopati, kamor je po železnici došla pozlačena truga iz Pariza. Pogreb je bil sijajen. Še spomenik so jej postavili. Toda reč je se izvedela in sedaj sedi zvita baba pod ključem.

(Štajerske gruntne odveznice) imajo 30. aprila t. l. svojo 51. izžrebanje.

(Železniški čuvaji) in nadzorniki so se v Ponkvi svadili in vsled tega je čuvaj Vaupotič delavca Štora v temni noči z revolverjem napal, a k sreči ni zadel, nadzornika pa ni dobil. Vaupotiča so zaprli.

(Iz okrajnega šolskega sveta) izstopil je č. g. Franc Šrol, župnik v Ljutomeru, ker je predsednik duhovensko njegovo čast razžalil.

(V Bunčanih pri Ljutomeru) so pogoreli 28. marca t. l. županu konjski in kravji hlevi, drugo so obranili zlasti vrli Veržejci. Križevci pa, ki imajo brizgalnico, pre niso hoteli priti na pomoč. Je li to res?

(Nova gruntna dača) navržena je za vcenilni okrog brežiski na 79.290 fl., za prvi celjski na 133.140 fl. za drugi 63.410 fl. in za celi mariborski 259.210 fl.

(Po sili zagladila) je se v ječi celjske okrožne sodnije Marija Golob iz Maribora; 19 dni ni vzela ničesar in potem je umrla.

(Spremembe v Lavantskejški škofiji:) Prestavljena sta č. gg. kaplana: J. Bohanec k Mariji Snežni in M. Šmid k sv. Urbanu v Slov. gor. — Umrli je 5. t. m. č. g. Gregor Piuc, župnik pri sv. Mihelu pri Mozirji, star 66 let.

(Okrajni glavar mariborski) g. Julij Seeder imenovan je za c. kr. namestniškega svetovalca, njegov okrajni komisar g. M. Gril pa pride za c. k. glavarja v Litijo na Kranjskem na mesto slaboglasnega Vesteneka, ki mora v Gradec k c. kr.